

SVENSKA KRAFTNÄT

Rundabordssamtal om AI och energibehov

**Uppdrag att se över anslutningsprocessen till elsystemet
och tillträdet till elmarknaden**

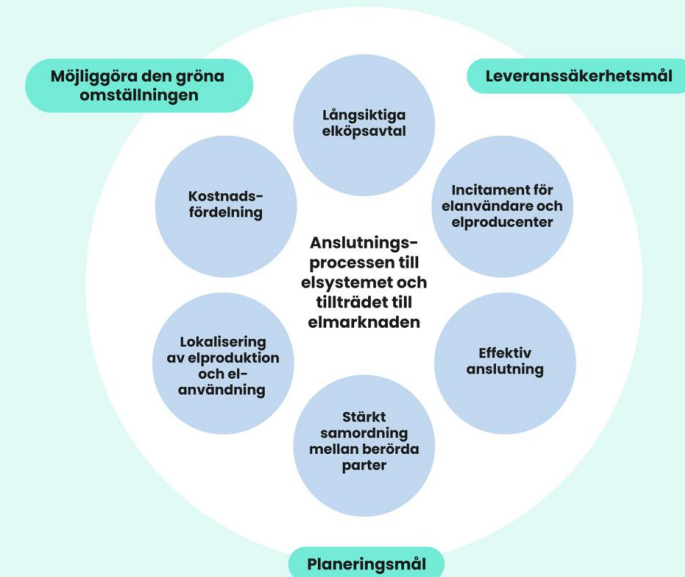
251125

Regeringsuppdrag

"Se över anslutningsprocessen..."

Svenska kraftnät har fått i uppdrag av regeringen att se över anslutningsprocessen till elsystemet och tillträdet till elmarknaden för ett starkare och mer konkurrenskraftigt Sverige

- Uppdraget överlämnades 9 september och ska redovisas den 30 april 2026
- Uppdraget omfattar ett antal analyser
 - Lokalisering av elproduktion och elanvändning
 - Långsiktiga elköpsavtal mellan elproducenter och elanvändare
 - Incitament för elproducenter och elanvändare
 - Stärkt samordning mellan berörda parter för effektivare systemplanering
 - Harmonisering och förtydligande av effektkrav för anslutning
- Uppdraget ska också
 - Ge förslag på incitament till elanvändare och elproducenter som underlättar utbyggnaden av elsystemet
 - Ta fram en vägledning om kostnadsfördelning vid nyanslutningar eller utökat abonnemang till transmissionsnätet för inmatning och uttag
 - Inhämta synpunkter från Ei, regionnätsföretag, Accelerationskontoret, större elanvändare och andra berörda parter

Tidigare uppdrag som detta regeringsuppdrag hänvisar till

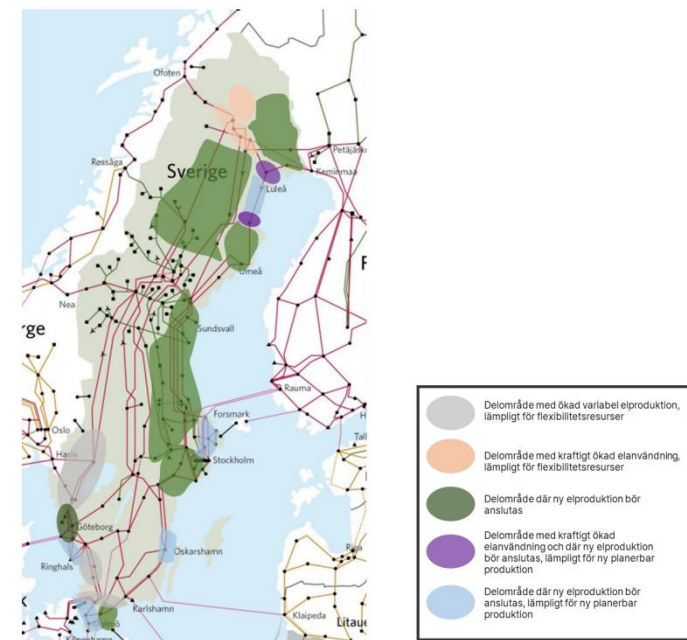
- **Planering för ökad elanvändning** (RB 3.1, 22 februari 2025)
 - Regionala nätutvecklingsplaner på webben
- **Effektivisering av processen för anslutning till transmissionsnätet** (RU, 31 januari 2024)
 - Principer och vägledning för anslutning till Stamnätet (1 juli 2025)
- **Informationsdelning vid ansökningar om anslutning till elnäten** (Ei, 27 mars 2024)

Uppdraget bygger vidare på principer från "Planering för ökad elanvändning"

Principerna för lokalisering av ny elproduktion och elanvändning

- **Ny elproduktion bör lokaliseras till regioner med underskott**
 - Sträva efter ökad regional balans mellan produktion och förbrukning för att minska behovet av överföring
- **Planerbar elproduktion bör placeras nära den elanvändning som är minst flexibel (och vice versa)**
 - Exempel: Städer med hög befolkningstäthet och serviceföretag eller stora industrier som har svårt att reglera sin förbrukning i tid
- **Icke planerbar (väderberoende) elproduktion bör placeras där den gör minst påverkan på överföringsbehovet**
 - Vind- och solkraft bör lokaliseras så att de inte skapar stora flaskhalsar i nätet
- **Flexibilitetsresurser bör placeras där de gör störst nytta för systemet**
 - Exempel: Nära områden med hög förbrukning eller där nätet är ansträngt, för att bidra till stabilitet och minska behovet av nätförstärkningar

Figur 1: Illustration av i vilka delar av Sverige som mest lämpliga för olika former av anslutningar utifrån deras påverkan på överföringsbehov och systemdrift

Extern kommunikation och dialog i regeringsuppdraget sker på många sätt

All information publiceras
på uppdragets egna
landningssida på svk.se.

Nytt arbetssätt för att
säkerställa likabehandling,
transparens och
kundanpassning 😊

Webbinarium-
Branschorganisationer
presenterar sina
perspektiv

För frågor, inspel och
synpunkter kontaktas
projektet via den egna e-
postadressen:

[RU-
anslutningsprocess@svk.se](mailto:RU-anslutningsprocess@svk.se)

September

Regeringsuppdrag
överlämnas till
Svenska kraftnät

November

Inhämtning av tidiga
synpunkter från
branschen

December

Första dialogmöte
med branschen*

Februari

Andra dialogmöte
med branschen*

April

Regeringsuppdrag
redovisas till
Regeringskansliet

Juni

Webbinarium

* Information om anmälan publiceras på svk.se

Arbetet bedrivs i fyra arbetsströmmar

Arbetsström 1

Anslutningsprocess: Lokalisering

Analys:
hur anslutningsprocessen bidrar till att elproduktion och elanvändning lokaliseras enligt de principer som Svenska kraftnät identifierat i rapporten Planering för ökad elanvändning

Incitament

Analys:
hur elproducenters och elanvändarens incitament att i större utsträckning bidra till elsystemets leveranssäkerhet kan stärkas

Förslag:
Svenska kraftnät ska ge förslag på hur elanvändare och elproducenter som ansluts på ett sätt som gynnar elsystemets leveranssäkerhet, industrins konkurrenskraft och elmarknadens likviditet kan ges incitament som underlättar utbyggnaden av elsystemet

Arbetsström 2

Anslutningsprocess: Samordning

Analys:
hur anslutningsprocessen, genom att stärka samordning mellan berörda parter, kan bidra till en effektivare systemplanering och därigenom en stärkt svensk konkurrenskraft

Elköpsavtal

Analys:
på vilket sätt långsiktiga elköpsavtal mellan elproducenter och elanvändare kan utformas för att bidra till att nyanslutning sker enligt Svenska kraftnäts principer uppnås samt att elproduktion, elanvändning och flexibilitet byggs i de rekommenderade geografiska områdena och med matchande produktions- och lastprofil som beskrivs i rapporten Planering för ökad elanvändning

Arbetsström 3

Kostnadsfördelning

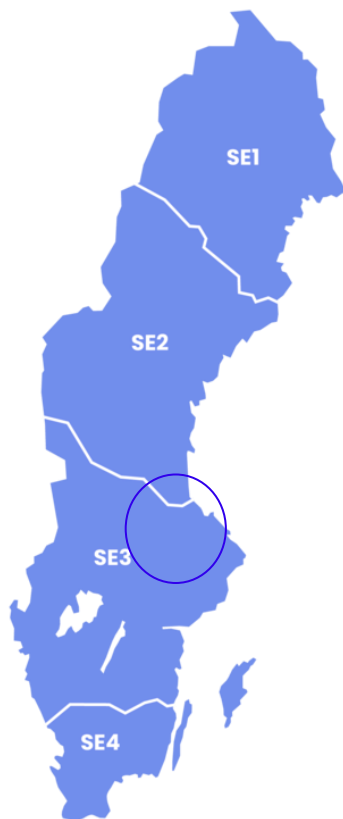
Ta fram en vägledning om kostnadsfördelning vid nyanslutningar eller utökat abonnemang till transmissionsnätet för inmatning och uttag

Arbetsström 4

Effektkrav

Analys:
hur effektkraven för anslutning till respektive spänningsnivå kan harmoniseras och förtydligas. Svenska kraftnät ska särskilt beskriva hur elanvändare och elproducenter kan anslutas till elsystemet så att god leveranssäkerhet, effektiv anslutning och drift uppnås

Kapacitet till stora datacenter i kö hos Svenska Kraftnät ligger mitten november på 5 500 MW

Totalt ansökt uttagseffekt för stora datacenter i Mälardalen, Gävleborg, Uppsala och Stockholm

4 900 MW

– ökning med 400 MW sedan oktober (12 nov)

Utöver dessa ansökningar har vi redan tilldelat (och anslutet) kapacitet till datacenter

Topplast i Sverige, Feb 2025, 22 500 MW:

- SE1, Feb 2025 1 900 MW
- SE2, Feb 2025, 2 750 MW
- SE3, Feb 2025, 14 650 MW
- SE4, Jan 2025, 4 500 MW